

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Bütün memeliler akciğerle solunum yapar.
Yunus bir memelidir.
O hâlde yunus akciğerle solunum yapar.

Yukarıdaki şemada çizginin üstünde yer alan ifadelere ne ad verilir?

- A) Öncül B) Sonuç
C) Safsata D) Tanım
E) Örnek

2.

Bütün metaller ısıyı iletir.
Bakır bir metaldir.
O hâlde bakır ısıyı iletir.

Yukarıdaki akıl yürütmede genel bir yargıdan özel bir yargıya geçilmiştir. Bu akıl yürütme biçimi hangisidir?

- A) Tümevarım B) Tümdengelim
C) Analoji D) Safsata
E) Gözlem

3.

Gözlenen birinci kuğu beyazdır.

Gözlenen ikinci kuğu beyazdır.

Gözlenen üçüncü kuğu beyazdır.

O hâlde bütün kuğular beyazdır.

Yukarıdaki akıl yürütmenin biçimi ve taşıdığı temel risk hangi seçenekte birlikte doğru verilmiştir?

- A) Analoji – benzerlik yoktur.
B) Tümdengelim – sonuç kesindir.
C) Tümevarım – gözlenmeyen bir örnek sonucu çürütebilir.
D) Safsata – öncüller yoktur.
E) Gözlem – sonuç çıkarılmaz.

4.

Bütün kuşlar uçar.
Penguen bir kuştur.
O hâlde penguen uçar.

Yukarıdaki argümanın biçimsel yapısı düzgün olduğu hâlde sonucu yanlıştır. Bu durum hangi ayrımla açıklanır?

- A) Bilgi ile inanç ayrımı
B) Tümevarım ile analoji ayrımı
C) Kavram ile terim ayrımı
D) Geçerlilik ile doğruluk ayrımı
E) Öz ile töz ayrımı

5.

Ölçüt	Neyle ilgili
Geçerlilik	Argümanın biçimi
Doğruluk	?

Tabloda iki ölçüt karşılaştırılmış, biri boş bırakılmıştır. Tablodaki eksik bölüm hangi seçenekte tamamlanır?

- A) Kullanılan sözcükler
- B) Argümanın uzunluğu
- C) Öncül sayısı
- D) Konuşanın kimliği
- E) Öncüllerin gerçeğe uygunluğu

6.

Metin	İçerdiği yargılar
Birinci	"Tüm kurallara uyulmalı." / "Bu kurala uymayabiliriz."
İkinci	"Tüm kurallara uyulmalı." / "Bu kurala da uyacağız."

Tabloda iki metnin içerdiği yargılar verilmiştir. Tutarlılık ölçütü bakımından yapılabilecek en uygun değerlendirme hangisidir?

- A) Birinci metin kendi içinde çelişmektedir.
- B) İkinci metin çelişmektedir.
- C) İki metin de tutarlıdır.
- D) İki metin de tutarsızdır.
- E) Tutarlılık aranmaz.

7.

Bir tartışmadan

"Bu görüşü ciddiye almayalım; zaten savunan kişi gençlik yıllarında başarısız bir öğrenciydi."

Yukarıdaki sözde yapılan akıl yürütme hatası hangisidir?

- A) Kısır döngü
- B) Görüş yerine kişiyi hedef alma
- C) Genelleme
- D) Otoriteye dayanma
- E) Yanlış ikilem

8.

Bir tartışmadan

"Bu ürünün en iyisi olduğu kesin; çünkü çok tanınmış bir sanatçı reklamında oynuyor."

Yukarıdaki sözde yapılan akıl yürütme hatası hangisidir?

- A) Kısır döngü
- B) Kişiyi yönelme
- C) Konunun uzmanı olmayan bir otoriteye dayanma
- D) Yanlış ikilem
- E) Acele genelleme

9. Bir tartışmadan
"Ya bizim önerimizi kabul edersin ya da bu projeyi hiç istemiyorsun demektir."
Yukarıdaki sözde hangi akıl yürütme hatasına düşülmüştür?
A) Acele genelleme
B) Kişiyeye yönelme
C) Otoriteye dayanma
D) Seçenekleri ikiye indirgeme (yanlış ikilem)
E) Kısır döngü

10. Bir tartışmadan
"İki kez geç kaldı; demek ki bu kişi hiçbir işine zamanında yetişemez."
Yukarıdaki söz değerlendirildiğinde ortaya çıkan mantık hatası hangisidir?
A) Kısır döngü
B) Kişiyeye yönelme
C) Yanlış ikilem
D) Otoriteye dayanma
E) Yetersiz örnekten genel sonuç çıkarma

11. Bu kitap güvenilir, çünkü doğru bilgiler içerir.
İçindeki bilgiler doğrudur, çünkü kitap güvenilir.
O hâlde bu kitap güvenilir.

Yukarıdaki akıl yürütmede yapılan hata hangisidir?

- A)** Kanıtlanacak yargının kanıt olarak kullanılması
B) Kişiyeye yönelme
C) Yanlış ikilem
D) Otoriteye dayanma
E) Acele genelleme

12.

İfade	Doğurduğu belirsizlik
"Gençler sorumsuzdur."	Bütün gençler mi, bazıları mı?
"Bu iş uzun sürer."	Ne kadar süre?

Tabloda iki ifadenin yol açtığı belirsizlik gösterilmiştir. Bu durum felsefede dile verilen önem bakımından neyi gösterir?

- A)** Dilin düşünceyle ilgisiz olduğunu
B) Belirsiz dilin düşünceyi de belirsizleştirdiğini
C) Belirsizliğin tercih edildiğini
D) Tanımın gereksiz olduğunu
E) Kavramların değişmediğini

13. Bir tartışmaya başlamadan önce kullanılan temel kavramların tanımlanmasının sağladığı yarar hangisidir?
- A) Görüşlerin gizlenmesi
B) Tartışmanın uzaması
C) Tarafların aynı şeyi konuştuğundan emin olunması
D) Gerekçenin gereksizleşmesi
E) Sonucun baştan belirlenmesi

14. Dünya ile bu gezegen büyüklük ve sıcaklık bakımından benzerdir.
Dünya'da yaşam vardır.
O hâlde bu gezegende de yaşam olabilir.

Yukarıdaki akıl yürütmenin biçimi ve sonucun niteliği hangi seçenekte birlikte doğru verilmiştir?

- A) Safsata – öncül yoktur.
B) Tümdengelim – sonuç kesindir.
C) Tümevarım – sonuç kesindir.
D) Analoji – sonuç kesin değil, olasıdır.
E) Tanım – sonuç yoktur.

15. Ali sınavdan yüksek not aldı.
O hâlde Ali çok çalışmıştır.

Yukarıdaki argümanda sonucun desteklenebilmesi için eklenmesi gereken öncül hangisidir?

- A) Sınav sabah yapıldı.
B) Ali sınava girmiştir.
C) Sınav zordu.
D) Ali okula gitmiştir.
E) Yüksek not alan herkes çok çalışmıştır.

16.

Adım	Sorulacak soru
1	Öncüller doğru mu?
2	Sonuç öncüllerden çıkıyor mu?
3	?

Tabloda bir argümanın değerlendirme adımları verilmiş, biri boş bırakılmıştır. Tabloya göre eksik bırakılan soru hangisidir?

- A) Gözden kaçırılan bir karşı örnek var mı?
B) Kaç sözcük kullanılmış?
C) Kim söylemiş?
D) Ne zaman söylenmiş?
E) Kaç kişi katılıyor?

17.

Argüman	Öncüller	Biçim
Birinci	Doğru	Geçerli
İkinci	Yanlış	Geçerli

Tabloda iki argüman karşılaştırılmıştır. Bu tabloya göre sonucun güvenilir sayılabilmesi için gereken koşul hangisidir?

- A) Yalnızca biçimin geçerli olması
- B) Hem öncüllerin doğru hem biçimin geçerli olması
- C) Yalnızca öncüllerin doğru olması
- D) Öncül sayısının fazla olması
- E) Argümanın uzun olması

18. Mantiğin felsefe içindeki temel işlevi hangisidir?

- A) Ölçüm yapmak
- B) Deney yapmak
- C) Doğru düşünmenin kurallarını inceleyerek akıl yürütmeleri denetlemek
- D) Tarihi olayları sıralamak
- E) Sanat eseri üretmek

19. Bir haber üzerine

Bir haberde "Uzmanlara göre bu ürün faydalıdır." denmiş; ancak hangi uzmanlar olduğu, hangi araştırmaya dayandığı belirtilmemiştir.

Yukarıdaki haberi değerlendiren bir okurun öncelikle sorması gereken soru hangisidir?

- A) Haberi kaç kişi paylaştı?
- B) Haber kaç kelime?
- C) Haber ne zaman okundu?
- D) İddia hangi araştırmaya ve kimlere dayanıyor?
- E) Haberin başlığı uzun mu?

20.

Öncül-sonuç yapısı	Geçerlilik ve doğruluk	Safsatalardan kaçınma
--------------------	------------------------	-----------------------

Kartlarda bu üniteye işlenen üç temel konu verilmiştir. Kartlar birlikte değerlendirildiğinde ulaşılabilecek en kapsayıcı sonuç hangisidir?

- A) Sav değerlendirmesi gereksizdir.
- B) Argümanın biçimi önemsizdir.
- C) Öncüllerin doğruluğu aranmaz.
- D) Safsatalar geçerli akıl yürütmelerdir.
- E) Argümanı biçim ve içerik yönünden sınamak, savları değerlendirmenin temel yoludur.

Felsefe, Mantık ve Argümantasyon — Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. C	4. D	5. E	6. A	7. B	8. C	9. D	10. E	11. A	12. B
13. C	14. D	15. E	16. A	17. B	18. C	19. D	20. E				